

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף ק"ג
הדף היומי בהלכה: סימן קנ"ח סעיף ב' עד אמצע סעיף ד' 'חלב'
המוסר היומי: אהבת חסד הקדמה 'ולהפך כמה גרוע' עד 'על כן קמתי'

לוח
לימוד
יומי

מבחני דרשו לחודש אלול

ובזכות לימוד התורה, השינון והחזרה נזכה לשנה טובה ומתוקה

יעקב לוסטיג

מבחני 'דרשו' שיערכו השבוע

מבחני קנין תורה - דף היומי מס' 50:

מסכת בבא קמא דף עג. - קב:

קנין משניות מס' 50:

מסכת כלים פרק כ"ז משנה א' - פרק כ"ח משנה ח'

הדף היומי בהלכה מס' 18:

משנה ברורה: מסימן קנ"ג סעיף ו' עד סימן קנ"ח סעיף ו'

מוסר: שמירת הלשון חלק ב' פרק כ"ז עד אהבת חסד תחילת

הפתיחה

בימי הרחמים והסליחות, כשכל יהודי אשר נגעה יראת ה' ללבו מחפש להוסיף ולהרבות זכויות לקראת יום הדין, יתרכזו רבבות נבחני 'דרשו' בארץ ובעולם במאות מוקדי הבחינה, ויעמידו בכור המבחן את ידיעותיהם מהנלמד בחודש האחרון ב'דף היומי' על התלמוד הבבלי, ב'דף היומי בהלכה' על המשנה ברורה, ב'קנין משניות' כהשלמה ללימוד הדף היומי וביתר מסלולי הלימוד והמבחן של 'דרשו'.
ובזכות לימוד התורה, השינון והחזרה, נזכה לשנה טובה ומתוקה.

מתי לא מברכים על נטילת ידים על אף שנוטלים ידים ללחם?

כפי שלמדנו, אחת מהסיבות לתקנת נטילת ידים לסעודה, היא כדי להרגיל את אוכלי התרומה בנטילת ידים לפני האכילה, ולחזק בכך את התקנה שתיקנו קודם לכן - שתרומה נטמאת במגע ידים בלתי נטולות. ולדעת השולחן ערוך, כיון שמדאורייתא אין אוכל נטמא אלא בכמות של 'כביצה' ומעלה, יתכן שלא תיקנו נטילת ידים אלא לכביצה, ולכן אין לברך על הנטילה אלא כשאוכל לחם בכמות של כביצה לפחות. וצריך לאכול מחצית מהכמות בפרק זמן של 'כדי אכילת פרס', ואת המחצית השניה בפרק זמן נוסף של 'כדי אכילת פרס', (ותרגום הזמן למעשה - ראה במקורות). [סעיף ב' ס"ק ט; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

האוכל פחות מכזית לחם - האם צריך ליטול ידים?

כאמור, לדעת השולחן ערוך אין לברך על נטילת ידים כשאוכל לחם פחות משיעור 'כביצה'. אולם, יש אומרים שלא חילקו חכמים בתקנתם, וצריך לברך על הנטילה אף כשאוכל פחות מכביצה; ויש שנהגו כדעה זו לכתחילה. ויש שכתב שרצוי להחמיר ולאכול כביצה, אך יש לברך אף כשמתעדת לאכול פחות מכביצה. ויש שכתב שמי שקשה לו לאכול לחם, רשאי לסמוך על הדעה השניה ולברך אף כשאוכל פחות מכביצה. והאוכל פחות מ'כזית', לכל הדעות אינו מברך על נטילת ידים; ויש אומרים שאף אינו צריך ליטול ידיו, אך לכתחילה ראוי להחמיר וליטול. [סעיף ג, ס"ק ט-י, ושעה"צ ס"ק ט; ביאורים ומוספים דרשו, 16]

מאכל שיש עליו לחות מחמת קירור או הקפאה האם צריך ליטול ידים לפני אכילתו?

מאכל שהדרך לטובלו או להשרותו במים, יין (אף כשהחמיץ), חלב, שמן זית, או דבש דבורים, וכשבא לאוכלו יש על גביו אחד מנוזלים אלו - צריך ליטול ידים לפני אכילתו. מאכל זה מכונה: 'דבר שטיבולו במשקה'. ואם הנוזל קרוש, אף אם הוא רך - אין צורך ליטול ידים; ויש אומרים שאם מדובר בדבש, צריך ליטול ידים. ואם הקרוש שב והפך לנוזל - צריך ליטול ידים; ויש אומרים שדין זה אמור רק ביין, בחלב ובמים, אבל בשמן ובדבש אין צורך ליטול ידים אף כששבו והפכו לנוזל. ולחות הנוצרת על גבי המאכל מחמת קירור או הקפאה - יש שנהגו להחמיר ולהחשיבה כמים לענין זה, ויש שהקל. [סעיף ד, ס"ק יב, יד וטו, ושעה"צ ס"ק טז; ביאורים ומוספים דרשו, 19-24]

אתמול למדנו

- חכמינו ז"ל תיקנו נטילת ידים לסעודה. טעם התקנה הוא משום שבדרך כלל הידים אינן נקיות, וממידת קדושה וטהרה - לאכול סעודה בנקיות הידים. ויש מהראשונים שכתבו טעם נוסף לדבר.
- כאמור, תקנת נטילת ידים היא כדי שיאכלו סעודה בקדושה ובנקיות, ולכן לא תיקנו זאת אלא באכילת מאכל שרוב בני האדם קובעים עליו את סעודתם, והיינו לחם העשוי מחמשת מיני דגן.
- מאפים שאין מברכים עליהם 'המוציא', לא תיקנו ליטול ידים לפני אכילתם, אולם האוכל מהם כמות של 'קביעות סעודה' צריך ליטול את ידיו בברכה, ולברך 'המוציא' וברכת המזון.

מחר נלמד

- האם צריך ליטול ידים לפני אכילת 'קוגל' אטריות עם מלפפון חמוץ?
- אתה אוכל לחם טבול ב' יוגורט' - האם אתה צריך ליטול ידים?
- האם צריך להסיר את הטבעת לפני נטילת ידים ל'דבר שטיבולו במשקה'?